

Nghi thức Rước trong Thánh Lễ có cần thiết không?

Có một hình ảnh rất phổ biến trong Kinh Thánh nhưng thường bị lãng quên trong tri thức đương thời, đó là hình ảnh một Dân Chúa trên đường lữ hành, đồng hành trong trật tự hướng đến cùng đích đang mong đợi. Một cuộc lữ hành đặc biệt quan trọng trong lịch sử tôn giáo của chúng ta là Cuộc Xuất Hành của dân Chúa tuyển chọn qua Biển Đỏ, được giải phóng tự do khỏi vùng đất nô lệ Ai Cập. Sau khi dân Do Thái đã định cư trên vùng đất hứa, những cuộc hành hương đến đền thờ Giê-ru-sa-lem được xem như là hình thức các cuộc rước đến nơi mà những chiền vượt qua đã được hiến tế. Thật vậy, Thánh Vịnh 120 – 134 đều mang lấy tiêu đề “*Ca khúc lên Đền*” mà chắc hẳn đã được sử dụng trong các cuộc “rước” hành hương tiến lên đồi hướng về thành thánh Giê-ru-sa-lem trong các lễ lớn.

Nói đến tiêu sử cá nhân của chúng ta, đời sống của chúng ta cũng ví như một cuộc lữ hành, một “cuộc rước,” từ khi sinh ra cho đến lúc chết, từ lòng mẹ đến cửa mồ. Cuộc lữ hành ấy trong đời sống được cử hành bằng nghi thức phụng vụ, cách lý tưởng là các cuộc rước từ cửa chính vào giữa nhà thờ và tiến đến giếng rửa tội khi cử hành nghi thức Thánh Tẩy, và cuộc lữ hành đến nhà thờ và đến nghĩa trang, một phần trong nghi thức Lễ An Táng. Các cuộc lữ hành theo hình thức nghi lễ này chưa phải là cách thức thực tiễn để một nhóm người có thể di chuyển từ chỗ này đến chỗ khác. Nó chỉ tượng trưng cho cuộc lữ hành của chúng ta hướng về nơi vĩnh cửu với Thiên Chúa.

Một cuộc rước hiện còn tác động rộng rãi trong xã hội con người ngày nay là cuộc rước cuối đời của thân bằng quyến thuộc cùng với thi thể của người quá cố từ nhà thờ đến nghĩa trang. Mặc dù với bao trở ngại về lưu thông trong cuộc sống tân tiến của chúng ta, tại nhiều nơi lộ trình tiến đưa người quá cố vẫn còn được dành cho quyền ưu tiên lịch sử cuối cùng, đây là một lời nhắc nhở cương quyết và công khai rằng tất cả chúng ta cũng sẽ một ngày tham dự trong cuộc tiến đưa kết thúc đến nơi an nghỉ cuối cùng.

Trong Kinh Nguyên Thánh Thể III, vị tư tế cầu xin Chúa “làm kiên vững đức tin và tình yêu” và “cuộc lữ hành của Giáo Hội Người nơi trần thế.” Minh họa Giáo Hội như một dân lữ hành, một dân đang hành hương tiến đến “thành thánh Giê-ru-sa-lem mới” (Khải Huyền 21:2), là thiên đàng, đó là hình ảnh vẻ vang trong suốt lịch sử tôn giáo của chúng ta (xem QCTQSLRM 318). Vì thế, bất cứ cuộc rước nào nằm trong phụng vụ không cứ là phương cách thực tiễn để một nhóm người có thể di chuyển từ một nơi đến một nơi khác, nhưng luôn luôn là biểu tượng cho cuộc lữ hành của chúng ta hướng đến Chúa và tiến về thành thánh Giê-ru-sa-lem trên trời.

Trong Thánh Lễ, có nhiều phần rước, mỗi phần mang một mục đích thực tiễn khác nhau, nhưng mỗi phần rước đều nhắc nhở chúng ta rằng Giáo Hội luôn luôn đang lữ hành. Khi bắt đầu Thánh Lễ thường có cuộc rước của các thừa tác viên đến cung thánh và, trong một

số ngày như Chúa Nhật Lễ Lá hoặc Lễ Vọng Phục Sinh, một cách lý tưởng hơn là cuộc rước đầu lễ gồm cả cộng đoàn dân Chúa. Trước khi đọc Phúc Âm, thầy Phó Tế rước Sách Phúc Âm (đôi khi được rước cùng với đèn và bình hương) từ bàn thờ đến giảng đài trong lúc cộng đồng vui mừng hát Alleluia. Bắt đầu Kinh Nguyện Phụng Vụ Thánh Thể, đại diện của cộng đoàn tiến dâng lễ phẩm như bánh, rượu, tiền từ giữa nhà thờ lên bàn thờ. Lúc cho chịu lễ, cộng đoàn tiến lên bàn tiệc thánh để nhận lấy sự nuôi dưỡng bởi Mình và Máu Đức Ki-tô. Bốn phần rước này đều mang ý nghĩa quan trọng phải được tiến hành một cách cung kính và phù hợp với vị trí và mục đích trong phụng vụ. Cũng vì lễ này mà Sách Lễ quy định các bài thánh ca để mọi người cùng hát trong khi tiến hành các phần rước này (QCTQSLRM 47, 175, 74, 86), bài hát nhằm kết hợp cộng đoàn trong lời ca cũng như trong tinh thần.

Còn có một phần rước khác ít quan trọng hơn mà thường thì có tính cách thuần túy giáo lý, cuộc rước kết thúc Thánh Lễ đi từ cung thánh đến phòng thánh (và của tín hữu đi từ nhà thờ ra ngoài xã hội). Điển hình, ít khi nhắc đến phần rước này, vì trong thực tế khi đến lúc này trong tâm tư ai cũng thấy sự trang nghiêm tự nhiên giảm sút mà cơ bản chỉ còn xem như là một phần vụ, và chính đây là một trong các lý do Sách Lễ Rôma không bao giờ nhắc đến loại thánh ca nào nên dùng khi lễ kết thúc (QCTQSLRM 169, 186, 193). Tuy nhiên, có hai trường hợp mà phần hiệp lễ được cử hành long trọng với thánh ca được quy định là: sau Thánh Lễ An Táng, khi mà quan tài được đưa từ giữa nhà thờ ra để tiến đến nghĩa trang, và sau Thánh Lễ Tiệc Ly, khi mà Mình Thánh Chúa được đem từ bàn thờ đến nơi cất giữ.

Nghi thức phụng vụ của chúng ta nặng về biểu tượng, nhưng vì đã quen với văn hóa giáo lý chú trọng vào ngôn từ, nên chúng ta có chiều hướng xao nhãng đến ý nghĩa một biểu tượng muốn nói lên mà thường thì không phải bằng tiếng nói. Chúa Giê-su nhắc chúng ta Người là “đường, sự thật, và là sự sống” (Ga 14:6). Những cuộc rước trong phụng vụ của chúng ta liên tục nhắc nhở để mời gọi chúng ta cùng nhau kết hợp theo Chúa Giê-su, là con đường của chúng ta đến Thiên Chúa Cha, dọc theo hành trình của cuộc đời.

Copyright 2003, Dennis C. Smolarski, SJ, Used with permission.
Translated to Vietnamese by the Diocese of Orange.